

14. Elsfjorden (Vefsn 206)

Navn:

Elsfiordt 1612, Elsfjord 1645 og 1723, Elsfjorden 1796, Elsfjorden 1838 og 1891. Garden har navn etter fjorden, men noen sikker forklaring på navnet kjennes ikke.

Brukstall og utskiftinger:

Garden har hatt bare ett bruk inntil 1910. Husmenn er nevnt i 1620-åra, men så ikke før først på 1700-tallet. Om behandling av markeskjellet 1722 og 1855 mot 13 Skravlå, se der. Markeskjellsforretning mellom Elsfjorden på den ene siden og 36 Stormoen og 35 Forsmoen på den andre siden 1877.

Kvern og sagbruk:

Brukeren betalte 6 skill. kvernskatt 1774. Garden har ikke hatt sagbruk på egen på grunn før i dette århundre, men Ivar Arntsen bygde 1825 sag på 38 Elsfjordstrands grunn. Årlig skurkvantum ble satt til 8 tylvter 5 alners tømmer.

Kirkestue på Hemnes nevnt i F 1875.

Eiere:

Krongods til 1666, deretter Irgens - Walnum-gods, se 12 Fuglstrand. Brukeren kjøpte garden 1878. Seinere har brukerne vært eiere.

BRUKERE.

Bnr. 1 (Inr. 129) ELSFJORDEN, landskyld 1 våg, 1838: 2 daler 2 ort 6 skill., 1891: M. 8,77.

1) **Mons Elsfjord** var bruker 1610-13, og enka videre til -17. Mons hadde sønnene Erik, som var bruker etter faren, og Nils som var nevnt med farsnavn Nils Monsson da han fikk 2 daler i bot "fordi hand Belog Johanne Erichsdatter". Kanskje den samme Nils som var husmann her 1618-20. Kanskje Jacob og Thomas, som er nevnt som ødegardsmenn også var sønner av Mons. Det er ikke oppgitt noen landskyld for dem.

2) **Erik Monsson**, sønn av f.br., var bruker 1618-45. De tre siste åra var han "forarmet".

3) **Christopher Pedersøn** (1594-1667) var bruker 1647-67. G.I. m. **Elsebe Adriansd. Falch** fra Nepelberg. Ved M 1666 var Christopher 71 år, med sønnene

1. Peder 23 år (98 Straumen),
2. Aache, 16 år,
3. Adrian, 11 år.

Dessuten kjennes

4. Ingeborg, f. ca 1640 (her), og
5. Inger, f. ca 1648 (Enge i Nord-Rana).

G.II. m. **Else Aagesd.** Det kan like godt være Haagensd. Det fins eksempler på at Aage og Haagen er brukt på samme person. Else brukte garden til 1672.

4) **Joseph Pedersøn** (ca 1640-1714) fra 104 Solhaug, bruker 1673-1714. G.I. m. **Ingeborg Christophersd.**, d. 1689, datter av f.br. Ved M 1701 var Joseph 62 år,

med sønnene

1. Christopher, 25 år, d. 1749 og
2. Peder, 9 år, d. etter 1715.

Dessuten kjennes fra skiftet etter Ingeborg 1689:

3. Adrian, f. ca 1680, d. før 1715,
4. Else, f. ca 1670 (Trondheim g. Lange)
5. Barbro, f. ca 1672, d. etter 1715,
6. Ingeborg, f. ca 1674, d. etter 1715,
7. Anne, f. ca 1678, d. etter 1715,
8. Inger, f. ca 1678, d. etter 1715,
9. Johanne, f. ca 1682, d. etter 1715.

Ved skiftet etter Ingeborg var boets brutto 364-0-0. Penger 120-0-0. Sølv for 11-0-10. Husdyr: 2 hopper, 23 kyr, 3 kviger, 3 marknaut, 5 dalnaut, 6 kalver, 19 sauer, 6 jømmer, 4 lam, 9 geiter, 3 hanegeiter, 6 bukker, 2 svin. G.II. m. **Inger Rasmusd.**

Barn:

10. Kirsten, d. etter 1714 (g. 1712 m. Peder Walle (= 148 Valla), en datter Berit, f. 1714)
11. Maren (her).

Enka Inger brukte halve garden til 1718.

5) **Jon Larsson**, f. ca 1691, d. etter 1747, fra 21 Luktvassli brukte halve garden 1715-18, og hele garden 1719-30. G. 1715 m. **Maren Josephsd.** (ca 1689-1742), datter av f.br.

Barn:

1. Lars, f. 1716,
2. Ane, f. -19, d. 23.4.-80 (husmannskone her),
3. Kirsten, f. -21,
4. Nils, f. -24,
5. Inger, f. -27,
6. tv. Jon, f. -30, og
7. tv. Maria, f. -30

6) **Anders Jacobsøn Falch** (1693-30.5.1765) fra Selfors i Nord-Rana fikk bbr. tl. 9.7.1731. G.I. m.

Maren Jonsd., d. 1743, fra Øksningen i Herøy.

Barn:

1. Jon, f. 1715 (13 Skravlå),
2. Beret Maria (12 Fuglstrand bnr. 1).

Ved skiftet etter Maren 1743, var boets brutto 485-1-14. Sølv for 42-1-0. Bøker: Müllers postill, 2 bibler, 2 salmebøker, Det Nye Testamente, foruten 12 andre bøker med religiøst innhold, derav 2 av P. Dass. Husdyr: 2 hester, 15 kyr, 1 okse, 1 kvige, 4 kalver, 14 sauer, 2 jømmmer, 7 lam, 5 geiter, 5 hanegeiter, 5 kje, 2 simler, 2 oksereiner, 1 kjørereiner. G.II. 1744 m. **Anna Jacobsd.** (1726-1805) fra 136 Fjellidal bnr. 1. Ingen barn.

7) **Anders Pedersøn** (1736-1811) fra 149 Lillebjerka bnr. 2 fikk bbr. tl. 24.10.1766. G. 1766 m. enka **Anna**.

Barn:

1. Jacob Andreas Falk, f. 1770 (her).

8) **Jacob Falk Andersen** (1770-1811), sønn av f.br., fikk bbr. dat. 9.6., tl. 15.10.1793. G.I. 1791 m. **Anna Thomasd.** (1761-1795) f. 104 Solhaug.

Barn:

1. Ane Johanna Falk, f. 1792 (7 Leirvik bnr. 1),
2. Kiersten Hind, f. 13.10.-94 (121 Lenningsvik),
3. Anders, f. -96, Mor: Ane Augustinid. fra Skugglia 39 Seljeli (Jacob var enkemann da). G.II. 1797 m. **Anna K. Gregusd.** (1762-18.10.1842) fra Villen NR.
4. Anders Falch, f. -97 (husmann Falkmo her),
5. Augustinus, f. -99, d. 11.10.1868,
6. Elen Johanna, f. 1800 (20 Drevvatn bnr. 5),
7. Randie Elisabeth, f. -02, d. -03 barnekopper.

Ved skiftet etter Jacob var boets brutto 542-5-2, gjeld og avgang 239-1-11. 34 kreditorer hadde krav på til sammen 206-3-12. Sølv lommeur 12 dlr., sølvtøy for 22-0-8. Bøker: Lovbok, regnebok, Müllers postill, bibel, salmebok og 6 andre bøker uten oppgitt tittel. Husdyr: 1 hoppe, 8 kyr, 2 markkviger, 3 sauer, 3 jømmmer, 2 værere.

9) **Iver Arntsen** (1780-13.9.1873) fra 51 Storbjerka bnr. 1, fikk bbr. dat. 6.7., tl. 6.10.1812. G.I. m. enka Anna. Ingen barn. G.II. 1843 m. **Judith Nielsd.** (1794-15.1.1862) fra 39 Seljeli bnr. 3. Ingen barn.

10) **Arnt Johannessen** (1821-24.7.-85) fra 51 Storbjerka bnr. 1, fikk bbr. dat. 6.7., tl. 6.10.1852, og skjøte fra pastor Walnum for kr. 6266,67, dat. 21.8., tl. 30.9.1878. G. 1850 m. **Anna Andersd.** (1825-29.1.1909) fra Buvika i Sjonbotn, Nesna prestegjeld.

Barn:

1. Kaspara Anthonette, f. 6.4.1851, død

samme år.

11) **Peder Johan Pedersen** (27.8.1842-21.11.1907) fra Gåsvær, f. Gildeskål, kjøpte garden høsten 1886 for kr. 12 000. G.m. **Jakobine Emilie Jakobsd.** (1849-14.4.1903) f. i Nesna.

Barn:

1. Axel Alinfelt, f. 13.7.1873 (bnr. 1 her),
2. Lovise Pauline, f. 17.2.-74,
3. Hilda Berntine, f. 23.6.-76 (bnr. 2 her),
4. Johannes Emil Jæger, f. 11.2.-80 (bnr. 3 her),
5. Hjalmar Eugen, f. 23.9.-84, d. 6.10.1965,
6. Bergljot Kaspara Jul, f. 26.7.-87.

Da garden ble delt etter P. Pedersens død, ble hovedbrukets skyld redusert til M. 5,75.

12) **Axel Pedersen** (1871-20.10.1943), sønn av f.br. fikk skjøte fra sine medarvinger, tl. 15.6.1911. En datter u.e. Gerda, f. 2.8.1909 (40 Myrvik). G. 1909 m. **Berit Andreasd.** (2.2.1891-20.9.1963) f. i Vefsn.

Barn:

1. Audun Bjarne, f. 13.3.1909, d. 17.12.-66 (bnr 9 her),
2. Peder Egil, f. 13.12.-10,
3. Anny Marie, f. 2.4.-12,
4. Henning Odvar, f. 15.10.-15 (her),
5. Arnold, f. 16.11.-21 (Oslo).

13) **Henning Pedersen** (1915-22.9.-75), sønn av f.br. kjøpte eindommen av sin mor ved skjøte tl. 22.6.1950. G.m. **Hallfrid Vesterbekmo**, f. 1916, fra 17 Vesterbekkmoen bnr. 2.

Barn:

1. Tove, f. 9.5.1947,
2. Berit Johanne, f. 12.9.-51.

14) **Ulf Pedersen**, f. 19.5.1943, odelsberettiget sønn av forrige brukers bror Audun, fikk skjøte tl. 25.6.1951.

15) **Bjørn Pedersen**, tvillingbror av f. eier, fikk skjøte tl. 15.7.1966. Ugift.

16) **Rita Pedersen**, f. 25.3.1938, fra bnr 9 her, søster av f.br., fikk skjøte fra f. eier på bnr. 1 og 9, tl. 12.8.1987. G.m. **Øistein Ylvisaker**, f. 2.6.1938.

Barn:

1. Signe, f. 28.9.1964,
2. Bjarne, f. 14.3.-69,
3. Tore, f. 16.8.-70.

Eierne er bosatt i Sandnessjøen, og har forpaktet bort eiendommen til Torstein Reinfjell, bnr. 3 her, etter avtale på 10 år, gjeldende fra 1.1.1987.

Bnr. 2 FREDLY, fraskilt 19 10 fra bnr. I med skyld M. 0,14.

1) **Konrad Johnsen** (1879-25.5.1940) fra 38 Elsfjordstrand bnr. 2, fikk skjøte fra sin kones medarvinger for kr. 400, dat. 29.10.1910, tl. 4.4.-11. G. 1910 m. **Hilda Pedersen** (1876-27.9.1951) fra bnr. 1 her. Ingen felles barn.

Hans datter u.e.

1. Ildrid Marie f. 29.4.1920, Mor: Jakobe Hansen, 29 Kjerringhals bnr. 1.

Bnr. 3 NESHAUGEN, fraskilt 1910 fra bnr. 1 med skyld M. 2,88.

1) **[Johannes] Emil Pedersen** (1880-21.1.1959) fikk skjøte fra sine medarvinger for kr. 1500, dat. 8.5., tl. 13.6.1911. Ugift.

2) **Ole Rein fjell**, f. 18.2.1916, kjøpt eienommen fra f.br., skjøte tl. 1.6.1947. Han kjøpte 1952 også Dalheim bnr. 5 her. G.m. **Hjørdis Pedersen**, f. 17.8.1917, brordatter av f.br.

Barn:

1. Torstein. f. 8.9.1946 (her),
2. Lidvor Karin, f. 31.3.-50.

3) **Torstein Rein fjell**, f. 1946, sønn av f.br., kjøpte bnr. 3 og 5, tl. skjøte 1.6.1982, og forpaktet 1987 bnr. 1 (se ovenfor). G.m. **Randi Veseth**, f. 14.10.1947, fra Vefsn.

Barn:

1. Torkil, f. 26.12.1967.

Bnr. 4 DALENG, fraskilt 1930 fra bnr. 3 med skyld M. 0,07.

1) **Jenny Marie Lund**, f. 17.4.1898 i Vefsn. G.1922 m. **Agnar Mo Andreassen**, f. 14.2.1897 Straum i Vefsn, fikk skjøte fra Emil Pedersen for kr. 600, tl. 4.6.1932.

Barn:

1. Hergunn Arntine, f. 3.6.1921.

HUSMENN. Ikke navngitte plasser.

1) **Nils Monssøn** 1618-20.

2) **Mons Nilssøn** var husmann 1745, da han fikk korn på kredit ved kongens kornsalg. Død 1752 i stor fattigdom etter langt sykeleie.

3) **Elias Jenssøn** 1763-76.

4) **Andreas Fordelsen**, f. 147 Nerleirmoen. G. 1819 m. **Else Jonsd.** d. -28.

Barn:

1. Anders Johan, f. 25.1.1819, d. etter -28,
2. Inger Anna, f. 6.4.-21 (43 Vekthaugkråa).

FALKMOEN.

1) **Ole Anderssøn**, husmann 1716-42. G.m. **Syveve Andersd.** f. ca1693 i 62 Oterbrand

Barn:

1. Isach, f. 1736.

Ole solgte husa til oppsitteren Anders Falch 1743, og døde -52. Han "betlede til Brødet og begravedes af andre".

2) **Anders Falk Jacobsøn** (1797-1.11.1877) f. her. Husmann til ca 1864. G.l. m. **Elen Nilsd.** (ca 179729.6.1831), fra Engesmoen 104 Solhaug, opphold 106 Valåmoen.

Barn:

1. Stina Marie, f. 15.3.1822 (39 Seljeli bnr. 3),
2. Jacob Falch, f. 13.3.-27 (147 Nerleirvollen).

G.II. 1833 m. **Anne Olsd.** (1808-20.8.-72) fra 18 Dyrhaug bnr. 2.

Barn:

3. Olava Maria, f. 15.11.-35, d. 18.11.1919 (Hemnesberget),
4. Ole Nicolai, f. 10.5.-37 (Lenvik i Troms),
5. Anna Kierstine, f. 14.3.-43 (78 Brattland pl. Storeng),
6. Ellen Johanna, f. 15.7.-44, d. 27.11.1920 ugift,
7. Anders Peder, f. 13.2.-47 (Lenvik i Troms).

3) **Nils Jensen** (1836-8.2.1920) fra 13 Skravlä pl. Oksstøa. G. 1863 m. **Olava Andersd.** (1835-15.11.1919). datter av f. husmann.

Barn:

1. Anna Olava, f. 14.3.1864, d. etter -75,
2. Anders Jørgen, f. 26.7.-65, d. etter 1925 (Hemnesberget),
3. Johanna Petrine, f. 17.8.-70 (her).

4) **Petter Pleyrn** (4.2.1864-14.11.1937) f. Kvæfjord. husmann og smed. G. 1893 m. **Johanna Nilsd.** (1870-etter 1900), datter av f. husmann.

Barn:

1. Johan, f. 12.5.1894,
2. Olaf, f. 25.7.-95,
3. Arne Christofer, f. 23.4.-98, d. 30.9.1980,
4. Peder Johan, f. 11.4.1900, d. 2.6.-73 (20 Drevatn).

Plassen fraflyttet 1917.

Bnr. 9 FALKMOEN, fraskilt 1949 som eget bruk med skyld M. 0,70.

1) **Audun Pedersen** (1909-17.12.-66), fra bnr. 1 her, kjøpte bruket av sin mor, skjøte tl. 12.12.1949. G.m. **Signe Nilsen**, f. 13.10.1908, fra Namsos.

Barn:

1. Solbjørg, f. 3.7.1933,
2. Aud, f. 8.10.-35,

3. Rita, f. 25.3.-38 (bnr 1, så Sandnessjøen),
4. tv. Ulf, f. 19.5.-43 (bnr. 1 her), og
5. tv. Bjørn, f. 19.5.-43 (bnr. 1 her),
6. Unni, f. 17.11.-45,
7. Solvor, f. 8.2.-50.

2) **Bjørn Pedersen**, sønn av f. eier, fikk skjøte på eiendommen, tl. 15.7.1951.

ELSFJORDNESET.

1) **Nils Nilsson** (1707-1789), kjent fra kongens kornsalg 1745. Mistet hus og eiendeler ved brann 1752, men hadde "ved Almuens Hielp" fått nye hus -54. "Fattig og fra Forstanden" 1773. G.I. 1737 m.

Judith Nilsd. (1709-67) fra 37 Kobhaugen.

Barn:

1. Mille, f. 1737,
2. Kirsten, f. -42.

G.II. 1768 m. **Beret Olsd.** Ingen barn kjent.

2) **Thomas Jonson** (1722-17.7-94) fra 16 Svartkjønli. G. 1754 m. **Karen Jakobsd.** (1725-etter -95) fra 28 Bjerkesli. De hadde ingen barn, og ved skiftet etter ham 1795, var arvingene enka og hans søsken.

3) **Jon Jenssøn** (1742-1804) f. 124 Bleikvasslia. G.m. **Inger Pedersd.** (1755-6.5.1838) fra 1 Sandnes bnr. 1.

4) **Benoni Bendiktsøn** (1776-aug. 1819), fra 47 Bjurbekkdalen. G. 1805 m. enka **Inger**.

5) **Nils Adriansøn** (1790-1859) fra 13 Skravlå. G.I. 1834 m. **Pernille Johansd.** (1795-30.10.1834) f. 18 Dyrhaug. Ingen barn. G.II. 1838 m. **Maren Olsd.** (1808-28.1875) fra 46 Målvatnet lille.

Barn:

1. Andreas Falk, f. 14.3.1838 gm. Marta Johansd. (USA-81),
2. Pernilla Johanna, f. 2.9.-40, d. etter -75,
3. Olava Dorthea, f. 18.5.-42, d. 25.11.-71 (Haugen 77 Storstrand),
4. Jacob Johan, f. 12.8.-45, d. etter -75,
5. Nils Marthinus, f. 18.2.-49, d. etter 1920 (Hemnesberget -91).

Enka Maren brukte plassen i alle fall til etter 1865.

6) **Johannes Johannessen** (1823-20.10.-76) fra 51 Storbjerka bnr. 1, husmann og handelsmann. G. 1863 m. **Elen Dorthea Andersd.** (1828-91) fra Sjonbotn i Nesna.

Barn:

1. Johannes Condrad, f. 8.3.1868, d. 26.4.-69.

7) **Hans Hetmand Andersen** (1838-15.9.1902) fra 97 Straumbukt. G. 1872 m. **Grethe Johnd.** (1843-26.5.97), Far: ungkar John Johnsen 40 Myrvik, Mor:

pike Kristine Andreasd. 12 Fuglstrand.

Barn:

1. Arnt Arnfelt, f. 13.8.1872, d. etter 1900 (Hemnesberget),
2. Anthon Bang, f. 5.6.-75, d. etter 1900 (Hemnesberget),
3. Iver Ludvig, f. 2.8.-77, d. etter 1900 (Hemnesberget),
4. Nikolai Kornelius, f.-82, d. etter 1900 (Hemnesberget).

MOAN.

1) **John Johnsen** (1820-22.9.1911) fra 65 Juvik, husmann og handelsmann. G. 1845 m. **Kristine Andreasd.** (1811-20.1.-81) f. Hauknes i Nord-Rana.

Barn:

1. Grete Andrine, f. 3.6.1843, d. 26.5.-97 (14 Elsfjordneset her)
2. Jakob, f. 19.7.-45 (husmann 35 Forsmo),
3. Johanne Kierstine, f. 2.2.-47 (7 Leirvik bnr. 2),
4. Julianna Jørgine, f. 30.5.-49 (pl. Bomnes her),
5. Axel Tobias Johan, f. 3.5.-55 (38 Elsfjordstrand bnr. 2)

2) **Peder Olsen** (1854-24.2.1901) f. Vefsn, husmann fra ca 1889. G.m. **Elen Olianna Nilsd.** f. 11.1.1859, fra Brattli i Vefsn.

Barn:

1. Jensine Maria, f. 2.7.1883, d. etter 1900,
2. Emma Petrine Bech, f. 28.55.-85, d. etter 1900,
3. Jakob Herman Bek, f. 25.7.-89 (husmann her),
4. Birger Johan Angel, f. 20.1.-93, d. etter 1900,
5. Fridtjof Eugen, f. 6.4.-95, d. etter 1900,
6. Inga Marie Sand, f. 25.9.-97, d. etter 1900,
7. Peder Johan, f. 11. 7.1901.

3) **Jakob Pedersen**, f. 1889, sønn av f. husmann.

BOMNESET, tidligere ELSFIORD SAND og ELSFIORDØEN.

1) **Ole Larssøn** (1723-4.6.1773) fra 20 Drevvatn, hvor han hadde vært husmann, kom hit etter 1758. Om fam. se 20 Drevvatn.

(Det antas at noen av husmennene uten oppgitt plassnavn kan ha bodd her).

2) **Johan Paulsen** (1839-2.1.1923) fra 32 Steinmoen. G. 1867 m. **Julianna Jonsd.** (1849-25.7.1918) fra pl. Moan her.

Barn:

1. Johan Christian, f. 11.7.1867 (her),

2. Petrine Johanne, f. 29.8.-69,
3. Olava Dorthea, f. 2.7.-72, d. etter -75,
4. Konrad Martin, 1.4.-75 (USA etter 1900),
5. Josefine Emilie, f. 18.4.-77, d. etter 1900 (Hemnesberget),
6. Valdemar Juul, f. 9.1.-82,
7. Nils Johan, f. 12.5.-84, d. etter 1900,
8. Arntine Tobia, f. 4.7.-86, d. sep 1953 (Mo i Rana) g. Bye,
9. Inga Jonette, f. 23.12.-88.

Bnr. 4 BOMNESET, tidligere husmannsplass under bnr. 2.

3) **Johan Christian Bomnes** (1867-20.8.1959), sønn av f.br., fikk skjøte tl. 21.9.1.1959. G. 1902 m. **Anna Bertine Karlsd.** fra 13 Skravlå, (12.12.1880-13.2.1968), faren fra Sorsele i Sverige.

Barn:

1. Ruth, f. 19.2.1900, 13 Skravlå
2. Paul, f. 22.8.-02, d. 22.4.-61,
3. Arnt, f. 15.5.-04 (36 Stormoen bnr. 2),
4. Mary, f. 27.1.-06 (53 Finneid bnr. 1),
5. Harald, f. 1.9.-08, d. 28.2.-73,
6. Ester, f. 27.5.-15 (Finneidfjord).

4) **Gjertrud Oseng**, f. 17.10.1903, kjøpte bruket fra f. brukers arvinger, skjøte tl. 6.12.1974. G.m. **Kåre Oseng Fustvatnet** (22.7.1906-29.3.-82). Ingen barn. Gjertrud Oseng solgte bruket til Grete og Jan Petter Brekken, gnr. 139. bnr. 3, Vefsn, skjøte dagbokført 6.5.1986.

